

ชื่อเรื่องการค้นคว้าแบบอิสระ การป้องกันปัญหายาเสพติดใน โรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34
อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ผู้เขียน นายจิตติทรัพย์ พระแก้ว

ปริญญา ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์การเมือง)

คณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ

รองศาสตราจารย์ ดร. โกสุมภ์ สายจันทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา ไชคถาวร อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน 2) ศึกษาผลของการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน และ 3) ศึกษาปัญหาในการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากครู โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ จำนวนทั้งสิ้น 206 คน ผลการศึกษาสรุปได้ดังนี้

1) ปัจจัยที่มีผลต่อการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน พบว่า โดยรวมโรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่มีการดำเนินการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนในระดับมาก โดยลำดับแรกมีการดำเนินงานจัดกลไกเฝ้าระวังปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด การมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้องทั้งในระดับครู ผู้บริหาร ผู้ปกครอง ผู้เรียน ตลอดจนหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง มีการจัดองค์กร/บุคลากร ผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน และมีการจัดระบบการดูแลช่วยเหลือและให้โอกาสแก่นักเรียน

2) ผลของการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน พบว่า โดยรวมการดำเนินงานป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียนส่งผลกระทบต่อบริหารจัดการโรงเรียนและส่งผลกระทบต่อผู้เรียนในระดับดี โดยด้านการบริหารจัดการโรงเรียนส่งผลให้ครูผู้สอนเป็นผู้มีคุณธรรม เป็นแบบอย่างที่ดี มีความมุ่งมั่นในการทำงาน มีการกำหนดนโยบายด้านการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน และมีระบบการดูแลช่วยเหลือแก่นักเรียนที่ส่งเสริมการป้องกันปัญหายาเสพติดในโรงเรียน เป็นต้น และด้านผลที่เกิดกับผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี กีฬาของโรงเรียนมากขึ้น ผู้เรียนมี

ความรู้ถึงโทษภัยของยาเสพติด ตระหนักถึงโทษภัยของยาเสพติด ทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนเพื่อ
ป้องกันปัญหาเสพติด มีทักษะชีวิตในการหลีกเลี่ยงยาเสพติด เป็นต้น

3) ปัญหาในการป้องกันปัญหาเสพติดในโรงเรียน พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 34 อำเภอเมืองเชียงใหม่ ประสบปัญหา อุปสรรคจาก
ปัจจัยภายในโรงเรียน ได้แก่ ครูไม่สามารถสอดส่องดูแลพฤติกรรมของนักเรียนได้อย่างทั่วถึง
เครือข่ายเฝ้าระวังในโรงเรียนยังทำงานไม่เต็มที่ งบประมาณสำหรับการจัดกิจกรรมมีไม่เพียงพอ
โรงเรียนขาดการประสานงานขอความร่วมมือกับหน่วยงานรัฐ และเอกชนที่เกี่ยวข้อง

สำหรับปัญหาภายนอกโรงเรียน ได้แก่ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมกับ
โรงเรียน นักเรียนที่มีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติดส่วนใหญ่จะมีพฤติกรรมเกี่ยวข้องกับยาเสพติด
หลังจากเลิกเรียนหรือออกไปอยู่ภายนอกโรงเรียนแล้ว จึงทำให้ยากต่อการควบคุมดูแล นักเรียน
บางส่วนจะอาศัยอยู่ตามหอพัก อำเภอรอบนอกและจังหวัดใกล้เคียง ทำให้ครูไม่สามารถดูแล ติดตาม
พฤติกรรมของนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยงได้ทั่วถึง

Independent Study Title Drug Addiction Prevention in Secondary Schools of Secondary Educational Service Area Office 34 in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province

Author Mr. Titisap Prakaew

Degree Master of Arts (Political Economy)

Independent Study Advisory Committee

Associate Professor Dr.Kosum Saichan Advisor

Associate Professor Dr.Kanchana Chokethaworn Co-advisor

ABSTRACT

The objectives of this research were to 1) investigate factors affecting drug addict prevention in schools; 2) examine the impacts of drug addict prevention problem in schools; and 3) explore drug addict prevention problem in Secondary Schools of Secondary Educational Service Area Office 34 in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province. It was a quantitative study employing questionnaires as an instrument to collect data. The samples drawn for this study comprised of 206 teachers of Secondary Educational Service Area Office 34 in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province. Findings were summarized as follows:

1) On the subject of factors affecting drug addict prevention in schools, the study indicated that the overall Secondary Schools of Secondary Educational Service Area Office 34 in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province implemented the drug addict prevention in schools in a high level. There were an implementation of drug addict prevention for example, the drug addict watch mechanism and participation of associated agencies including teachers, executives, parents, students and related government organizations. oreover, organizations/personnel were formed to be responsible for drug addict prevention and student assistance system was set up to help and give an opportunity for students.

2) As for the positive impacts of drug addict prevention in schools, it was found that the implementation of drug addict prevention in schools generally affected the school management as well as the students in the good level. To clarify, in terms of school management aspect, it enhanced the teachers to be ethical and determined in working as well as to be a good prototype.

The policy of drug addict prevention in schools was also regulated and the student care unit system was set in order to support the drug addict prevention in schools. Regarding to the impact toward students, it affected the students to increasingly participate in school activities such as art, music and sports. Furthermore, students were aware of drug addict danger and participated in school activities so as to prevent themselves from drug addiction.

3) With regard to the problems of drug addict prevention in schools, it showed that Secondary Schools of Secondary Educational Service Area Office 34 in Mueang Chiang Mai District, Chiang Mai Province faced problems and obstacles from internal school factors. To illustrate, the teachers were not able to look after the students' behaviors thoroughly. The school watching network did not work properly. The activities budget was inadequate. The schools did not cooperate with the public and private sectors sufficiently.

Regarding the external school factors, parents did not co-operate in school activities. Most of the students who were associated with drug would be involved with drug after school or outside school resulting to the difficulty of monitoring and controlling. Besides, some students stayed in a dormitory in suburban area or the nearby provinces so it was difficult for the teachers to thoroughly observe the behaviors of students who were in risk group.